

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 156/2020
27.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Драгише Радовановића, адвоката Ивана Максимовића и адвоката Слободана Стојановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу К 532/17 од 03.07.2019. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 185/19 од 25.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу К 532/17 од 03.07.2019. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 185/19 од 25.10.2019. године у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног у преосталом делу ОДБАЦУЈЕ.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу К 532/17 од 03.07.2019. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без електронског надзора, те је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција и да ће суд, уколико окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. Окривљени је обавезан да плати и то: суду паушални износ од 10.000,00 динара и трошкове кривичног поступка у износу од 37.614,00 динара, Основном јавном тужилаштву у Прокупљу, трошкове кривичног поступка у износу од 15.822,78 динара и оштећеној ББ, трошкове које је имала ангажовањем пуномоћника из реда адвоката у износу од 155.250,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде и под претњом принудног извршења. Оштећена ББ је упућена на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 185/19 од 25.10.2019. године, одбијена је као неоснована жалба бранилаца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА, адвокат Драгиша Радовановић, адвокат Иван Максимовић и адвокат Слободан Стојановић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) у вези члана 16. став 1. и члана 84. став 1. и 2, члана 438. став 1. тачка 9) и тачка 10) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање или да исте преиначи тако што ће према окривљеном одбити оптужбу или га ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу кога није обавестио о седници већа, као ни браниоце окривљеног, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Браниоци окривљеног у захтеву за заштиту законитости истичу да је побијаном правноснажном пресудом повређен закон из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је оптужба прекорачена, са образложењем да је иницијалним оптужним предлогом Кт 4/17 од 14.11.2017. године, окривљеном стављено на терет кривично дело учествовање у тучи из члана 123. КЗ, а да је оптужни акт измењен поднеском од 16.05.2019. године, у погледу правне квалификације кривичног дела тако што је окривљени оптужен за теже кривично дело – тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, што је недозвољено, сходно фази кривичног поступка, имајући у виду да је у конкретном случају вођен скраћени кривични поступак у коме самом наредбом за заказивање главног претреса оптужба стаје на правну снагу, због чега иста, током главног претреса, није могла бити измењена на начин да се окривљеном ставља на терет теже кривично дело од онога које је било предмет првобитног оптужног предлога.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване, јер је надлежни јавни тужилац овлашћен да у складу са одредбом члана 409. ЗКП, оптужбу измени током главног претреса, ако оцени да изведени докази указују на чињенично стање другачије од оног изнетог у оптужном акту, па се следствено томе, оптужни акт у току главног претреса може изменити и окривљеном ставити на терет и теже кривично дело у односу на оно за које је првобитно био оптужен, што је овлашћени јавни тужилац у конкретном случају и учинио.

Поред тога, чињенични опис предметног кривичног дела дат у изреци првостепене пресуде садржи само оне чињенице и околности које су назначене у диспозитиву измењеног оптужног предлога од 16.05.2019. године, које представљају законска обележја кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, а тиме што је изрека пресуде измењена у односу на првобитни оптужни акт од 14.11.2017. године, није повређен објективни идентитет између оптужбе и пресуде.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да се у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног неосновано указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљеног у захтеву истичу да изрека пресуде не садржи обележје бића предметног кривичног дела које се односи на средство којим је окривљени нанео телесне повреде оштећеној, те да самим тим, не постоји ни кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим правноснажном пресудом.

Врховни касациони суд налази, да насупрот наводима захтева бранилаца окривљеног изрека првостепене пресуде садржи све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како оне које се односе на објективна обележја кривичног дела које се тичу радње извршења, која се у конкретном случају огледа у ударању оштећене песницама услед чега је иста пала на земљу чиме јој је окривљени нанео тешку телесну повреду ближе описану у изреци пресуде, при чему су у изреци пресуде опредељени врста, тежина и механизам настанка тешке телесне повреде, тако и оне које се односе на субјективна обележја дела – урачунљивост, умишљај и свест окривљеног о противправности дела.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да се захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног неосновано указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, браниоци окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводе и то да се побијана правноснажна пресуда заснива на незаконитим доказима на којима се не може заснивати у смислу одредаба Законика о кривичном поступку, чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, и то на налазу и мишљењу вештака Завода за судску медицину Ниш, којим вештачењем није цењен извештај лекара офтамолога Опште болнице др Алекса Савић од 03.10.2016. године којим, приликом прегледа оштећене нису евидентиране повреде мрежњаче ока, тако да накнадна медицинска документација није могла да определи тежину повреда с обзиром на то да је настала знатно након критичног догађаја. Незаконити доказ, према наводима захтева, представља паушално утврђене чињенице у изреци првостепене пресуде јер није утврђено да ли су повреде код оштећене настале услед ударца песницама или услед пада на камен о који је ударила главом. Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, је, према ставу бранилаца, учињена правноснажном пресудом и тиме, што је првостепени суд пропустио да цени као доказ медицинску документацију о повредама оштећене и да врши појединачну оцену сваког извештаја лекара специјалисте засебно, а затим и у међусобној повезаности, те да је и исказ сведока, мал. ВВ, ћерке оштећене, незаконит из разлога што је судски психолог изнео мишљење да је реч о лицу које је подложно сугестији и креирању одређених образаца од стране ауторитета, тако да се на овом доказу није могла утврђивати одлучна чињеница у погледу идентификације лица које је извршило кривично дело.

По налажењу овога суда, браниоци окривљеног, изнетим наводима захтева, иако се формално позивају на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, не указују да су наведени докази било сами по себи, било по начину прибављања у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, већ истима у суштини оспоравају оцену изведених доказа и таквом оценом чињенично стање утврђено у побијаној правноснажној пресуди.

У захтеву за заштиту законитости браниоци указују и то да је правноснажна пресуда заснована и на битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, на тај начин што су повређене одредбе члана 16. и члана 84. ЗКП, приликом оцене доказа и утврђивања чињеница током првостепеног поступка.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која имају у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 16. и члана 84. ЗКП, нити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној одлуци, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона, подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

У конкретном случају браниоци окривљеног АА, као разлог за подношење захтева за заштиту законитости поред осталог, истичу и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, због које је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљеном преко браниоца, међутим у образложењу захтева не образлажу у чему се ова повреда огледа, па како Врховни касациони суд правноснажну одлуку, односно поступак који је претходио њеном доношењу, испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања, које су истакнуте у захтеву, у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно састоји повреда закона на коју се захтевом указује, то је оцењено да захтев бранилаца окривљеног АА у овом делу нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић